

T.C.
KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞI
ESKİŞEHİR KÜLTÜR VARLIKLARINI KORUMA BÖLGE KURULU

KARAR

Toplantı Tarih ve no : 09.06.2022 - 405

Karar Tarih ve no : 09.06.2022 - 10671

Toplantı Yeri
ESKİŞEHİR

Eskişehir İli, Odunpazarı İlçesi, Paşa Mahallesi, 12943 ada, 18 parselde yer alan Mehtep Çeşmesi'nin tescil edilmesi konusunun değerlendirilmesine ilişkin; Özel Etkin Koleji'nin 10.02.2022 tarihli yazısı ve ekleri, kurum görüşlerinin talep edildiği Kurul Müdürlüğünün 22.02.2022 tarih, 2230249 sayılı yazısı, Odunpazarı Belediye Başkanlığı, Etüt Proje Müdürlüğünün 16.03.2022 tarih, 41342 sayılı yazısı ve ekleri, Eskişehir Büyükşehir Belediye Başkanlığı, Kent Tarihi ve Tanıtım Dairesi Başkanlığının 13.04.2022 tarih, 55885 sayılı yazısı ve ekleri, Kütahya Vakıflar Bölge Müdürlüğünün 13.05.2022 tarih, 245366 sayılı yazısı ve ekleri ve Kütahya Vakıflar Bölge Müdürlüğü uzmanlarının 08.04.2022 tarihli raporu, kurum görüşlerinin iletildiği yazılar, 08.06.2022 tarih, 1429806 sayılı dosya inceleme raporu okundu, fotoğrafları, tescil fişi ve dosyası incelendi, yapılan görüşmeler sonunda;

Eskişehir İli, Odunpazarı İlçesi, Paşa Mahallesi, 12943 ada, 18 parselde, Odunpazarı Kentsel Siti Koruma Amaçlı İmar Planı sınırları içerisinde yer alan özel mülkiyete ait Mehtep Çeşmesi'nin mimari detayları ve tarihi değeri ile korunması gerekli taşınmaz kültür varlığı özelliği göstermesi nedeniyle 2863 sayılı Kanun kapsamında Korunması Gerekli Taşınmaz Kültür Varlığı olarak tesciline; koruma grubunun "II. (İki) Grup" olarak belirlenmesine; Çeşmeye ilişkin hazırlanan tescil fişinin uygun olduğuna, tescilli taşınmaz ve sit sınırları içerisinde 2863 sayılı Kanun ve ilgili mevzuat kapsamında gerekli izinler alınmadan herhangi bir inşai ve fiziki müdahalede bulunulmamasına karar verildi.

AVRUPA KONSEYİ	KÜLTÜREL VARLIKLARI KORUMA ENVANTERİ		ANIT	ENVANTER NO:		
TÜRKİYE	KÜLTÜR VARLIKLARINI KORUMA KURULU			HARİTA NO:		
İL :Eskişehir	İLÇESİ : Odunpazarı	Köy / Mahalle:- Paşa		KORUMA DERECESESİ: II (C) / 10	ANITSAL:	
SOKAK VE KAPI NO: Pazaroğlu	KADASTRO PAFTA:	ADA:12943	PARSEL:18		ÇEVRESEL:	
ADI: Mehtep Çeşmesi	YAPTIRAN:	YAPAN:	MİMARİ ÇAĞI (Üslup): Geç Dönem Osmanlı			
	YAPIM TARİHİ:	KİTABE:	VAKFIYE:			

GENEL TANIM:

	A İYİ B ORTA C ENA	TAŞIYICI YAPI	A DIŞ YAPI B C	A ÜST B YAP C I	A B C	İÇ YAPI	A SÜSLEME B ELEMANLARI C	A B C	RUTUBET	A YOK B İZİ VAR C ÖNEMLİ
--	--------------------------	---------------	----------------------	-----------------------	-------------	---------	--------------------------------	-------------	---------	--------------------------------

VAZİYET PLANI:

FOTOĞRAF:

GÖZLEMLER :

Mehtep Çeşmesi olarak bilinen çeşme Paşa Mahallesiindeki Pazaroğlu sokakta 12943 ada 18 parselde bulunan ahşap ev ile birleşik bir durumdur. Kim tarafından yaptırıldığı belli olmayan dikdörtgen planlı çeşme taş, mermer ve tuğla malzemeli olup, arka cephesi aynı parselde bulunan konağın zemin kat cephesine gömülü durumdur. Yuvarlak kemerli tuğla malzemeli bir kemer içinde bulunan çeşmenin kemerleri taşıyan dış duvarları evin içine gömülü şekilde ve evin boyası ile hem zemin olarak boyanmıştır. Çeşmenin en dış bölümünde yer alan tuğla malzemeli kemerli bölümün üzerindeki pano bölümünde muhdes çimento siva görülmektedir. Dışa taşkın tuğla kemerli en dıştaki nişin içinde iki adet mermer malzemeli sütünce tarafından taşınan yine mermer malzemeli yuvarlak kemerli bir niş içerisinde aynalık bölümü bulunmaktadır. İnce sütüncelerle taşınan yuvarlak kemerli nişin içerisinde aynı şekilde ancak daha küçük boyutlu ince sütüncelerle taşınan kemerli düzenek tekrar edilmiştir. Bu süsleme unsuru düzeneğin içerisinde cami alemi gibi konik bir kabartma üzerinde yuvarlak bir kabartma motifi görülmektedir. Alem formu kabartmanın en üst bölümünde ise sonradan kırmızıya boyanmış hilal ve ortasında yıldız motifi dikkat çekmektedir. Bu alem motifi en aynalığın en içteki kemerli ve sütünceli nişle çevrelenmiş bir platform üzerine oturtulmuştur. Günümüzde çeşmenin ön cephesi sokağa bakarken, depo kısmı, konağın duvarlarının içerisinde yer almaktadır. S ve C kırımlarıyla oluşturulmuş yalak nitelikli bir süsleme formu ile oldukça göze çarpmaktadır.

Kesin olarak tarihi bilinmeyen çeşmenin konaktan önce yapıldığı tarafımızca değerlendirilmektedir. 18. Yy sonu 19. Yy başına tarihlenebilecek çeşme, mimari ve süsleme özellikleriyle dönemini yansıtan özgün özelliklerini büyük ölçüde korumuş bir eserdir. Kent için önemli bir bellek oluşu, konumu, mimari ve estetik özellikleri ile söz konusu çeşmenin kültür varlığı olduğu tarafımızca değerlendirilmekte ve tescile önerilmektedir.

ORJİNAL KULLANIM :

Çeşme

BUGÜNKÜ KULLANIM :

Çeşme

ÖNERİLEN KULLANIM

Çeşme

HAZIRLAYANLAR :

Ebru EYNALLI
Sanat Tarihçisi

Begüm AKBABA BALÇILAR
Mimar

YAYIN DİZİNİ

EKLER:

KONTROL EDEN:

- RAPOR
- FOTOĞRAF
- RÖLÖVE PROJESİ
- RESTORASYON PROJESİ
- HARİTA
- KROKİ
- KİTABE
- VAKFIYE

KURUL KARARLARI:

REVİZYON:

KURUL ONAYI:

